

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2449

av Lars Hjalmered m.fl. (M)

Handel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara en aktiv röst i världen och WTO som driver på fler och mer omfattande globala frihandelsavtal och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överbrygga bistånd till handel och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en strategi för att utveckla svenska företags möjligheter till digital e-handel och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att motverka protektionism och vara en tydlig röst för global frihandel och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att EU:s tjänstedirektiv breddas i syfte att utveckla den inre marknaden och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att stimulera exporten av svenska välfärdstjänster och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur regional och lokal exportrådgivning ska kunna upphandlas av fristående aktörer, såsom handelskamrar och certifierade exporttjänsteföretag, och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en certifiering för företag och organisationer som kvalificerar dessa för att kunna delta i upphandling av exportrådgivningstjänster och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta stimulera företagandet bland kosmopoliter i Sverige och utveckla landets möjligheter till ökad export och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla insatserna för svenska företags möjligheter att medverka i FN-upphandlingar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja svensk besöksnäring för att öka Sveriges attraktivitet som turistmål och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare förstärka exportinsatserna inom de kreativa näringarna och tillkännager detta för regeringen.

Handel utvecklar världen

Sverige är ett starkt exportberoende land. Svenskt näringsliv som skogs-, stål-, gruv-, pappers- och verkstadsindustrin har länge utgjort en viktig ryggrad i den svenska exporten. Till det växer nya viktiga exportbranscher fram. Framförallt inom den snabbt växande tjänstesektorn där musik, datorspel, turism och digitala tjänster kring den traditionella industrin blivit allt viktigare. Export är beroende av import och därför är ökad frihandel i världen prioriterad då den utvecklar kompetens över gränserna. Handel är på många sätt ett redskap för utveckling, inte minst för mindre väl utvecklade länders ekonomier. Därför är det viktigt att svenskt bistånd eftersträvar att gå från stödinsatser till handelsfrämjande. Genom att handla växer ekonomierna och utvecklingsländers medborgare får större möjligheter att påverka sin framtid. Här spelar den nya tidens mönster med ökade inslag av e-handel stor roll. För Sveriges och Europas del är detta särskilt angeläget då åttio procent av tillväxten nu sker utanför Europa.

Vi i Moderaterna vill att förhandlingarna med USA om ett frihandelsavtal, TTIP, bör fortsätta så att avtalet kan slutas så snart som möjligt. Vi menar att Sverige bör vara en drivande kraft vid förhandlingarna i den här frågan som är viktig för företag, jobb och tillväxt i Sverige. EU:s frihandelsavtal med Sydkorea och Kanada som träffades under alliansregeringens tid är två exempel på dels Sveriges bidrag till att öka handeln med vår omvärld samtidigt som det stärkt banden till specifika länder. Sverige bör även fortsatt fokusera på specifika länder i enlighet med den s.k. länderlistan som upprättats. Här kan Sverige ligga i framkant för nya marknader som håller på att öppnas upp och bidra med kunskap och expertis i syfte att bygga upp landet samtidigt som vi kan exportera frihetliga demokratiska värderingar. Intressanta sådana länder som kan

komma att öppnas upp för svensk exportmarknad i en nära framtid är exempelvis Iran och Kuba.

Öppna marknader

Protektionism är ett av de största hoten mot en väl fungerande världshandel.

Protektionism är även ett av de största hoten mot svensk export. I ett exportberoende land som Sverige hotas den inhemska tillväxten om marknaderna sluts och etablerade handelspartner alltmer drar sig undan från yttre konkurrens. Om handel är världens universella språk, så är protektionismen närmast att likna vid dess munkavle. Inte mycket blir sagt, och inga affärer blir gjorda.

Sedan 2008 ökar protektionismen i världen. Kampen mot protektionism och för ökad frihandel är och måste vara Sveriges viktigaste mission i handelspolitiken. Och protektionismen tar sig flera uttryck. Den finns inom EU och i delar av resten av världen. Den inre marknaden måste utvecklas inom EU där tjänstedirektivet breddas och omfatta ökad rörlighet inom flera sektorer.

Inom många av de branscher som vuxit sig stora i Sverige, som följd av olika valfrihetsreformer, finns företag vars tjänster möter en stor efterfrågan utomlands. Ett tydligt exempel på detta är efterfrågan på förskoletjänster i Tyskland. Ett land som tar stora kliv framåt när det gäller utbyggnad av barnsomsorg och förskola. Även välfärdstjänster måste ses som lika självklara handelsvaror som järnmalm och bilar. Den globala konkurrensens mekanismer är desamma oavsett vad vi handlar med. Här finns en stor potential för svensk välfärd att bidra till övriga Europa.

Upphandling av exportrådgivning

Små och medelstora företag är näringslivets drivhus. Det är de som växer mest och det är där potentialen är störst att utveckla framtidens jobb. Ju fortare dessa företag kommer ut på en internationell marknad, desto större möjligheter att de kan växa och därmed generera arbete åt fler människor. Alla affärer börjar lokalt och därför bör även exportrådgivningsinsatserna vara lokalt och regionalt tillgängliga.

Det finns många aktörer runt om i landet som äger kunskap och erfarenhet av internationell handel. Den kapaciteten måste tas tillvara. Företag och handelskamrar med gedigen kompetens är en resurs som finns till buds och som bör vara grundpelare för nationell exportrådgivning vilket ger möjlighet för mindre företag med internationell erfarenhet att kunna bidra. För att säkerställa kvaliteten på rådgivningstjänsterna bör en certifiering av dessa aktörer komma till stånd för att deras tjänster sedermera kan upphandlas. Genom att öppna upp för fler aktörer på marknaden kan Business Sweden i ökad utsträckning fokusera sina insatser på främjandeverksamheten.

Kosmopoliter möjlighet till ökad handel

Vi lever idag i en alltmer globaliserad värld där länder kopplas tätare samman via handel, resor och utbyten av idéer. Sverige är dessutom ett av världens allra mest handelsberoende länder. Mot denna bakgrund är det hög tid att vi i Sverige på allvar börjar ta tillvara de resurser i form av språkkunskaper, kulturell kännedom och nätverk som utrikes födda tar med sig hit.

Att skapa värdefulla kopplingar mellan svenska företag och nya svenskar är tanken bakom Projekt Kosmopolit som alliansregeringen stödde. Kosmopolit drivs i nätverksform och finns idag representerat i fem olika regioner i Sverige. Företagare födda utomlands besitter goda kunskaper om affärskultur, politik, språk och religion i sina forna hemländer. De har särskilt goda förutsättningar att bedriva handel över gränserna och kan dessutom vara vägvisare för andra svenska företagare.

Att knyta kontakter mellan svenska exportföretag och nyanlända till Sverige är värdefullt av många skäl. Det är en utmaning för många med invandrarbakgrund att komma in på den svenska arbetsmarknaden. Särskilt tufft är det om man är helt ny i Sverige. Men ett projekt som Kosmopolit handlar minst lika mycket om de stora vinster det innebär för de företag som kan dra nytta av nyanländas särskilda kompetenser.

En studie har följt mångfaldens betydelse för 7 000 svenska företag under tio års tid och kommit fram till att de företag som är bäst på att ta tillvara utländsk kompetens också väsentligt stärker sin export och import. Ser man till hela exporten i Sverige och inte bara enskilda företag, kan man också se att en ökning av andelen utrikes födda i arbetskraften med en procentenhet i genomsnitt ökar exporten med nio procent. För att svenska företag bättre ska nå framgång i den internationella konkurrensen om kunder, krävs att man tar tillvara de resurser som finns bara på armlängds avstånd.

FN-upphandling

Globalt upphandlade FN varor och tjänster för 16,1 miljarder USD, varav 28 MUSD upphandlades från Sverige. Sveriges totala andel av upphandlingen var således 0,13 procent, vilket understiger vida vår andel av FN:s budget. Upphandlingar görs för alla typer av varor och tjänster. En stor andel av denna upphandling är kopplad till humanitära insatser, samt till läkemedel och medicinska varor.

Merparten av FN-upphandlingarna utlyses via den gemensamma portalen United Nations Global Marketplace (UNGM), www.ungm.org, till vilken ett tjugotal FN-organ är anslutna. För att kunna lägga anbud måste företag först registrera sig online. Möjlighet finns därefter att göra sökningar efter aktuella upphandlingar alternativt lägga in s.k. tender alerts, som skräddarsys efter företagets intresseområden.

Svenska företag står i nuläget för ca 0,2 procent av FN:s upphandling, motsvarande ca 29 miljoner USD, vilket är i nivå med Finland och Norge. I nuläget levererar Sverige främst medicinsk utrustning och laboratorieutrustning, fordon samt utbildnings- och städmaterial. På tjänstesidan levererar Sverige tjänster inom administration, bygg & ingenjör och transport. Den största mottagaren av svenska varor och tjänster är FN:s barnfond Unicef.

Sverige är en stor bidragsgivare till FN men hittills har väldigt få svenska företag varit med i upphandlingarna. De som haft rätt förutsättningar har dock gjort intressanta affärer. Många handelskamrar har genom åren byggt kompetens- och resurscentrum för svenska företag som vill introduceras och börja sälja till FN. Den utmaning som Sverige står inför är mångfacetterad och handlar om att bidra till att skapa förutsättningar för svenska företag att delta i, och konkurrera på en jämn spelplan om internationella upphandlingar.

Kreativa näringar

De kreativa näringarna är en av de snabbast växande industrierna och en stor tillgång för Sverige. Kreativa näringar består av alltifrån musik, film och litteratur till mode och design, alltså all kultur som man kan tjäna pengar på. Bland annat visar Tillväxtverket att musikbranschen har en högre tillväxt än Sverige i stort med stor exportpotential. En huvuduppgift för den ekonomiska politiken är att stärka förutsättningarna för att nya jobb ska växa fram. I detta arbete är inte minst de kreativa näringarna av stor betydelse, med företag inom bland annat mode, musik, app- och datorspelsutveckling.

Totalt omsätter de kreativa näringarna cirka 285 miljarder kronor per år och stod 2010 för drygt 3 procent av BNP. Mer än 146 000 personer är anställda inom de kulturella och kreativa näringarna i Sverige, vilket kan jämföras med fordonsindustrins cirka 120 000 anställda. Hela 117 000 företag är verksamma inom området och antalet företag ökade dessutom med, i genomsnitt, drygt 5 procent per år mellan 2008 och 2010.

När svensk konkurrenskraft bedöms av andra, till exempel i World Economic Forums årliga ranking, tillhör Sverige världens mest konkurrenskraftiga ekonomier. Viktiga faktorer för detta är både att svensk ekonomi är stark, att vi satsar på forskning och innovation och att vårt samhälle är tryggt. Denna framtidssektor spås växa ytterligare de kommande åren varför vi moderater vill gå vidare med stärkta förutsättningar för entreprenörer och företagare inom kreativa näringar. Sänkt bolagsskatt som främjar både växande företag och stärker Sveriges konkurrenskraft, enklare möjligheter att anställa unga, regelförenklingar, utbyggnaden av bredband och

teknisk infrastruktur, satsningar på kreativa yrken på yrkeshögskolan är några redskap i den verktygslådan.

Lars Hjalmered (M)

Hans Rothenberg (M)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Jörgen Warborn (M)